

BAKGRUNDSFAKTA

Socialstyrelsen har givit i uppdrag åt regionerna Västerbotten genom Norrlands universitetssjukhus, Stockholm genom Karolinska Universitetssjukhuset, Västra Götaland genom Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Skåne genom Skånes universitetssjukhus att bedriva nationell högspecialiserad vård (NHV), av viss vård vid förvärvade ryggmärgsskador.

Viss vård innefattar att ”efter det akuta omhändertagandet (diagnos och initial stabilisering) ska subakut vård och rehabilitering, så kallad primär rehabilitering, av förvärvad ryggmärgsskada bedrivs vid nationell högspecialiserad enhet fram till utskrivning”.

Det gäller för förvärvad traumatisk och icke-traumatisk ryggmärgsskada som är avgränsad och primärt inte förväntas förvärras. Ryggmärgsskada till följd av akut inflammatoriskt tillstånd i ryggmärgen eller mycket långsamt tillväxande tumörsjukdom inkluderas i definitionen om dessa tillstånd är under kontroll och vidare utredning eller specifik medicinsk behandling inte längre bedöms aktuell.

Uppdraget börjar att gälla från 2023-04-01.

ARBETSGRUPPER

Sedan senaste nyhetsbrevet har vi i den Nationella styrgruppen fortsatt att samverka både nationellt och lokalt. Arbetsgrupper har bildats för NHV-uppdragen för att ta fram en gemensam sammanhållen process och struktur för hela flödet, för att uppnå lika vård inom NHV. Arbetsgruppernas tidsram för arbetet är att lämna en rapport till styrgruppen senast 2022-10-27. Vi för avsikt att presentera materialet, i första hand i form av ett nyhetsbrev, i slutet av november.

Syftet med uppdragen är att ta fram en beskrivning som ligger till stöd för remitterande, utförande och mottagande enhet samt ge en grund till jämlig vård inom de enheter som har nationellt uppdrag för primär rehabilitering vid ryggmärgsskada.

Vi har även haft ytterligare ett möte med Socialstyrelsen kring det pågående arbetet med indikatorer. Vi har haft flera kontakter med SKR-representanter för kunskapsstyrningen, avseende önskemålet om en framtida nationell arbetsgrupp, för uppdrag och framtagande av nationellt vårdprogram och/eller vårdförlopp och/eller riktlinjer.

Ryggmärgsskada vuxna

Arbetsgruppen ges i uppdrag att ge praktiska synpunkter på styrgruppens primära förslag avseende a) in och utskrivningskriterier för start och avslut av NHV-uppdraget, b) översiktlig beskrivning av insatser före och efter NHV-period, inklusive synpunkter på definitioner ”medicinsk stabil” samt c) översiktlig beskrivning av samverkansformer och kommunikationsvägar mellan NHV-enheter.

Ryggmärgsskada barn

Arbetsgruppen har identifierats med medlemmar från de två enheter som fått uppdraget, dvs Region Stockholm och Västra Götalandsregionen. Gruppen arbetar just nu med att se över innehållet under vårdtiden och har även tagit kontakt med arbetsgruppen för vårdprogrammet för att säkerställa att man arbetar parallellt. Att identifiera start och slut på uppdraget har varit viktigt att tydliggöra.

Ryggmärgsskada med förväntat kvarstående behov av andningsstöd

Västra Götalandsregionen samt Region Stockholm har erhållit NHV-uppdrag för personer med förväntat kvarstående behov av andningsstöd efter ryggmärgsskada. Uppdraget innefattar akut och subakut slutenvårdsrehabilitering efter skada eller sjukdom. Beskrivning av rehabiliteringen och dess innehåll behöver göras för bästa möjliga flöde och kvalitet. Enligt Socialstyrelsens utredning berör det cirka 10 patienter per år som fördelas på dessa två enheter. I uppdraget ingår att samverka med övriga arbetsgrupper för att få en bra vårdväg för patienterna.

Vårdprogram ryggmärgsskada vuxna

Arbetsgruppen ges i uppdrag att ta fram ett avgränsat vårdprogram för innehållet i NHV-perioden. Ett mer fullödigt nationellt vårdprogram/ vårdförlopp tas fram inom ramen för Nationella kunskapsstyrningssystemet. Kontakt är tagen med NPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin samt SKR.

AKTUELLT FRÅN

Region Västerbotten

I Region Västerbotten pågår förberedelsearbetet inför start. Vi har tillsatt lokala arbetsgrupper för att gå igenom vårdprogrammen och även uppdatera samarbetsrutiner med övriga berörda specialistkliniker. Slutenvårdsavdelningen skall byggas om för ett utökad antal vårdplatser och vi inleder även rekryteringsinsatser för att utöka personalstyrkan. Arbets- och samverkansrutiner kring utskrivningsprocessen håller också på att ses över liksom uppdatering av informationen på Regionens externa webbplats. Vi har vid två tillfällen träffat våra fem samarbetsregioner för att utbyta lägesinformation och ta emot frågor.

Region Stockholm

Region Stockholm har träffar med verksamheter inom Karolinska som kan komma att påverkas av vårt utökade uppdrag. Träffar genomförs även med patientorganisationen RG, tillsammans med vårdnära personal.

Västra Götalandsregionen

Ombyggnation är planerad och påbörjas under hösten. Rekrytering av personal pågår. Samarbete inom Sahlgrenska sjukhusets specialiteter, framförallt mellan barn- och vuxenvården pågår, för att säkerställa organisationen inför start i april 2023. Kontakt har etablerats med VGRs samarbetsregioner där bl a gemensamma utbildningstillfällen har diskuterats. Uppdragsutbildning ryggmärgsskada i Neurosjukvårdens regi i samarbete med Göteborgs Universitet, är nu sökbar för alla, även de som inte ingår i NHV, länk till hemsidan <https://www.gu.se/neurovetenskap-fysiologi/uppdragsutbildning-inom-neurologi-rehabilitering-och-psykiatri>

Region Skåne

Skånes universitetssjukhus är uppe i en intensiv fas för att förbereda såväl vår nya avdelning i Lund som våra ordinarie platser på Orupssjukhuset. Renovering och ombyggnation pågår och rekrytering av personal är påbörjad. Våra ”nya” samarbetsregioner Jönköping och Kalmar är bjudna till Södra sjukvårdsregionens nästa rehabledarmöte, i Halmstad.

ERSÄTTNING

Det finns i dagsläget ingen fastställd ersättningsmall specifikt för NHV-uppdraget. Frågan har lyfts till berörda beslutsfattare.

KONTAKTPERSONER I STYRGRUPPEN

Region Västerbotten

Solveig Hällgren
solveig.hallgren@regionvasterbotten.se

Hans Lindsten
hans.lindsten@regionvasterbotten.se

Region Stockholm

Claes Hultling
claes@spinalis.se

Tomas Brofelth
tomas.brofelth@regionstockholm.se

Anna Ekesbo Freisinger
anna.ekesbo-freisinger@regionstockholm.se

Västra Götalandsregionen

Åsa Lundgren Nilsson
asa.c.nilsson@vgregion.se

Elisabeth Åkerlund
elisabeth.akerlund@vgregion.se

Lisa Bondjers
lisa.bondjers@vgregion.se

Region Skåne

Annika Cederwall
annika.cederwall@skane.se

Hélène Pessah Rasmussen
helene.pessah@skane.se